

ISTOTA PROKURY I ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI PROKURENTA

Grzegorz Kamiński

ISTOTA PROKURY I ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI PROKURENTA

Grzegorz Kamiński

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Stan prawny na 1 sierpnia 2019 r.

Recenzent

Dr hab. Izabella Gil, prof. nadzw. UW

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Anna Iwannikow – JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-950-0

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	13
Rozdział 1	
Rys historyczny instytucji prokury	17
1.1. Zagadnienia wprowadzające w instytucję pełnomocnictwa.....	17
1.2. Rozwój instytucji prokury w ujęciu historycznym.....	22
1.3. Prokura w dekrecie o rejestrze handlowym z 1919 r.	29
1.4. Prokura w Kodeksie Handlowym	31
1.5. Inne rodzaje pełnomocnictw handlowych w Kodeksie Handlowym.....	36
1.6. Prokura w Kodeksie cywilnym.....	42
Rozdział 2	
Model czystej i mieszanej prokury – rys prawnoporównawczy.....	45
2.1. Geneza prokury w prawie europejskim.....	45
2.2. Porównanie modeli czystej i mieszanej prokury	48
Rozdział 3	
Cele i funkcje prokury	57
3.1. Prokura jako pełnomocnictwo	57
3.2. Podmioty uprawnione do udzielenia prokury	59
3.3. Powstanie prokury.....	71
3.4. Podmiot uprawniony do pełnienia roli prokurenta.....	79

3.5. Forma udzielenia prokury	89
3.6. Stosunek podstawowy towarzyszący prokurze	91
3.7. Zakres prokury.....	95
3.8. Niedopuszczalność ograniczenia prokury ze skutkiem dla osób trzecich	102
3.9. Ograniczenia prokury.....	106
3.10. Prokura oddziałowa	119
3.11. Odpowiednie stosowanie przepisów o pełnomocnictwie	128
3.12. Odwołanie prokury	146
3.13. Wygaśnięcie prokury.....	152
3.14. Wpis prokury do KRS lub CEIDG	163
3.15. Podsumowanie specyfiki prokury.....	167

Rozdział 4

Regulacje dotyczące prokury w Prawie upadłościowym oraz

Prawie restrukturyzacyjnym	173
4.1. Wprowadzenie.....	173
4.2. Uprawnienie prokurenta do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa mocodawcy	185
4.3. Uprawnienie prokurenta do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego w stosunku do przedsiębiorstwa mocodawcy	193
4.4. Instytucja prokury w postępowaniu sanacyjnym.....	202
4.5. Prokura w przyspieszonym postępowaniu układowym oraz postępowaniu układowym	219
4.6. Podsumowanie	225

Rozdział 5

Zasady odpowiedzialności prokurenta	229
5.1. Zagadnienia wprowadzające	229
5.2. Odpowiedzialność deliktowa prokurenta	231
5.3. Odpowiedzialność prokurenta a odpowiedzialność uregulowana w art. 299 k.s.h.	234
5.4. Odpowiedzialność uregulowana w art. 21 pr. up.....	261
5.5. Podsumowanie	265

Postscriptum: O odpowiedzialności prokurenta za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością de lege lata	269
Bibliografia.....	309

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

ADHGB	- Allgemeines Deutsches Handelsgesetzbuch (niemiecki kodeks handlowy z 1861 r.)
HGB	- Handelsgesetzbuch (niemiecki kodeks handlowy z 1897 r.)
k.c.	- ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)
k.h.	- rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.06.1934 r. – Kodeks Handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm., nie obowiązuje)
k.k.	- ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
k.p.	- ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.)
k.p.c.	- ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)
k.s.h.	- ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 505 ze zm.)
o.p.	- ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.)
OR	- Obligationenrecht (szwajcarskie Prawo zobowiązań z 1881 r.)
pr. rest.	- ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2019 r. poz. 243 ze zm.)
pr. spółdz.	- ustawa z 16.09.1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1285 ze zm.)
pr. up.	- ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 498 ze zm.)

- u.CEIDG – ustawa z 6.03.2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1291 ze zm.)
- u.KRS – ustawa z 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1500 ze zm.)
- z.u.KRS – ustawa z 26.01.2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)

Publikatory i czasopisma

- Dz. Praw P. Pol. – Dziennik Praw Państwa Polskiego
- Dz.Urz. UE / WE – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej / Wspólnot Europejskich
- MP – Monitor Prawniczy
- OSN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego
- ONSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
- ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
- OSNC-ZD – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna – zbiór dodatkowy
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- Pał. – Palestra
- PiP – Państwo i Prawo
- PPH – Przegląd Prawa Handlowego
- Pr. Spół. – Prawo Spółek
- PS – Przegląd Sądowy
- PUG – Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
- Rej. – Rejent

Inne

- CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
- KRS – Krajowa Rada Sądownictwa

NSA	-	Naczelny Sąd Administracyjny
PESEL	-	Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
SA	-	Sąd Apelacyjny
SN	-	Sąd Najwyższy
SO	-	Sąd Okręgowy
WSA	-	Wojewódzki Sąd Administracyjny

WPROWADZENIE

Prokura jest instytucją prawną o ogromnym znaczeniu dla przedsiębiorców. Prokura jest pełnomocnictwem o szczególnym charakterze ze względu na ścisłe powiązanie z przedsiębiorcą oraz prowadzeniem przedsiębiorstwa, a co za tym idzie, można ją określić mianem „pełnomocnictwa handlowego”. Prokura stanowi pełnomocnictwo, którego może udzielić przedsiębiorca podlegający obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS, jak również do CEIDG, obejmujące umocowanie do wszelkich czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Prokurent swoimi czynnościami i oświadczeniami wywołuje skutki prawne bezpośrednio w sferze prawnej reprezentowanego przedsiębiorstwa, nie będąc jego organem. Współczesne prowadzenie przedsiębiorstwa charakteryzuje się szybkością działań podejmowanych w toku prowadzenia działalności gospodarczej i wymaga różnych postaci zastępstwa prawnego uczestników obrotu handlowego, w tym również prokury.

Niniejsza rozprawa jest analizą zagadnień związanych z prokurą. Choć jest ona rozważaniem tej instytucji na gruncie prawa polskiego, to jednak odwołuje się do ewolucji instytucji prokury i jej ukształtowania w innych ustawodawstwach. Szczególne odniesienie do systemów prawnych innych państw ma miejsce przy okazji analizy porównawczej modelu czystszej i modelu mieszanej prokury.

Monografia jest próbą uporządkowania kodeksowych uregulowań przepisów o prokurze, pokazania różnych ujęć sporów, jakie na tle prokury pojawiają się w piśmiennictwie i judykaturze, ale także próbą zaproponowania rozwiązań legislacyjnych w odniesieniu do niektórych zagadnień.

W literaturze przedmiotu brak jest nowszych opracowań dotyczących prokury. Wymaga podkreślenia, że w ostatnim czasie ustawodawca dokonał wielu zmian ustawowych dotyczących tejże instytucji. Ponadto Prawo restrukturyzacyjne wprowadziło wiele nowych, a zarazem dyskusyjnych kwestii odnoszących się do instytucji prokury, stąd też szczególne zwrócenie uwagi w niniejszej pracy na powyższe zagadnienia.

W piśmiennictwie istnieją wątpliwości co do odpowiedzialności, jaką może być obciążony prokurent za podejmowane działania. Ponadto w obrocie gospodarczym coraz częściej dochodzi do sytuacji, które można określić jako „wypaczenie” prokury, gdzie instytucja ta jest wykorzystywana niezgodnie z jej celem. Szczególnie taka sytuacja ma miejsce w przypadku spółek kapitałowych, gdzie nierzadko prokurent wykonuje czynności za zarząd spółki i podejmuje działania mające na celu pokrzywdzenie wierzycieli, stąd też konieczność podjęcia rozważań o możliwości przypisania prokurentowi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o której mowa w przepisie art. 299 k.s.h., jak również odpowiedzialności uregulowanej w przepisie art. 21 pr. up.

Należy zauważyć, że w piśmiennictwie pojawiają się poglądy o konieczności wprowadzenia subsydiarnej odpowiedzialności za zobowiązania spółki akcyjnej, podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do subsydiarnej odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością¹, co pokazuje, że w doktrynie prawa spółek problem dokonywania czynności mających na celu wyłącznie pokrzywdzenie wierzycieli, budzi coraz większe zainteresowanie, jak również pojawiają się postulaty wprowadzenia odpowiednich zmian ustawowych².

Ponadto wydaje się, że ostatnie zmiany przepisów, jakie miały miejsce w 2018 r.³, a odnoszące się do instytucji prokury, mogą budzić uzasad-

¹ M. Rodzyńkiewicz, *W kwestii odpowiedzialności współnika spółki kapitałowej za jej zobowiązania de lege ferenda*, PPH 2017/8, s. 20.

² M. Rodzyńkiewicz, *W kwestii...*, s. 12 i n.

³ Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646 ze zm.); ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1291 ze zm.); ustawa z 6.03.2018 r. – Przepisy

nione wątpliwości co do statusu prawnego tej instytucji. W pierwszej kolejności należy wskazać na uprawnienie przedsiębiorców wpisanych do CEIDG do udzielania prokury. Wykładnia historyczna instytucji prokury w polskim porządku prawnym pokazuje, że było to zawsze pełnomocnictwo dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą większego rozmiaru. Wprowadzona przez ustawodawcę zmiana w tym zakresie, która nie była poprzedzona jakąś poważniejszą publiczną debatą środowiska prawniczego, musi budzić zasadnicze zastrzeżenia. Po drugie, wskazać należy na pewną niespójność językową co do obowiązku ujawnienia prokury w CEIDG, choć w tym zakresie przepisy kodeksowe o prokurze wymagają jej obligatoryjnego zgłoszenia do właściwego rejestru. Taka niespójność językowa będzie też dotyczyć brzmienia przepisu art. 109⁴ § 1¹ k.c., gdyż aktualne brzmienie może powodować wrażenie, że przedsiębiorca wpisany do CEIDG ma możliwość ustanowienia prokury mieszanej. Po trzecie, przepis art. 39 ust. 7 u.CEIDG budzi poważne wątpliwości interpretacyjne w zakresie uprawnienia odwołanego prokurenta do złożenia wniosku o wykreślenie własnej prokury z CEIDG. Podobna nieścisłość odnosi się również do możliwości wykreślenia przedsiębiorcy z CEIDG przez prokurenta, który nie posiada szczególnego pełnomocnictwa do takiej czynności.

W rozdziale pierwszym zamieszczono rys historyczny instytucji prokury, jej źródła oraz ewolucję w polskim porządku prawnym, jednakże w odniesieniu do wzorców zaczerpniętych z systemów prawnych innych państw.

Rozdział drugi zawiera rys prawnoporównawczy dotyczący modeli czystej i mieszanej prokury. Model tzw. czystej prokury to prokura, której nie można w żaden sposób ograniczyć skutecznie wobec osób trzecich. Natomiast w „modelu mieszanym” jest możliwe ograniczenie prokury, z tym że nie dotyczy to osób trzecich działających w dobrej wierze.

W kolejnym rozdziale omówiono cele i funkcje prokury. Opisano rozwiązania, jakie ustawodawca zawarł w Kodeksie cywilnym, normując

wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 650).

instytucję prokury. Ponadto została dokonana analiza pojawiających się kontrowersji i przeciwstawnych poglądów w piśmiennictwie i judykaturze na kwestie związane z instytucją prokury.

Czwarty rozdział poświęcony został szczególnym regulacjom dotyczącym prokury, jakie zawarte zostały w Prawie upadłościowym i Prawie restrukturyzacyjnym. W świetle wprowadzonych przez ustawodawcę nowych rozwiązań pojawiają się wątpliwości związane z uprawnieniem prokurenta do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości mocodawcy lub też otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, a także ewentualnej odpowiedzialności za niezłożenie przedmiotowych wniosków. Ponadto dyskusyjne są kwestie związane z funkcjonowaniem prokury po otwarciu postępowań restrukturyzacyjnych.

W piątym rozdziale przedstawiono zagadnienia związane z odpowiedzialnością prokurenta. W pierwszej kolejności przeanalizowano odpowiedzialność deliktową prokurenta. W związku z wykorzystywaniem instytucji prokury przez przedsiębiorców niezgodnie z jej przeznaczeniem dokonano analizy dopuszczalności przypisania prokurentowi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o której mowa w art. 299 k.s.h. Omówiona została także kwestia odpowiedzialności prokurenta za niezłożenie lub nieterminowe złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości mocodawcy.

Mając na względzie pojawiające się w piśmiennictwie wątpliwości co do możliwości przypisania prokurentowi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością *de lege lata*, o których mowa w art. 299 k.s.h., jak również postulaty zgłaszane przez część doktryny prawa, aby w tym zakresie dokonać niezbędnych zmian ustawowych, dokonywana jest także analiza rozwiązań prawnych, pozwalająca rozpocząć dyskurs naukowy, aby w świetle obecnych uregulowań prawnych przypisać taką odpowiedzialność prokurentowi, którego działania stanowią wypaczenie instytucji prokury.

Rozdział 1

RYS HISTORYCZNY INSTYTUCJI PROKURY

1.1. Zagadnienia wprowadzające w instytucję pełnomocnictwa

Prokura jest jedną z instytucji prawa handlowego, mimo to jej definicja została zawarta w Kodeksie cywilnym. Zgodnie z art. 109¹ § 1 k.c.: „Prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa”.

Pełnomocnictwo natomiast jest stosunkiem prawnym powstałym na podstawie oświadczenia woli mocodawcy, umocowującym pełnomocnika do działania w imieniu reprezentowanego i wiążącym z tym obowiązek do znoszenia skutków tego działania¹. Wskazując na atrybuty działania pełnomocnika, w piśmiennictwie podkreśla się, że pełnomocnik działa z woli mocodawcy i w jego imieniu oraz w jego interesie².

¹ B. Gawlik [w:] *System prawa cywilnego. Część ogólna*, red. W. Czachórski, t. 1, Ossolineum 1985, s. 736 i n.; M. Smyk, *Pełnomocnictwo według kodeksu cywilnego*, Warszawa 2010, s. 72; M. Pazdan [w:] *System Prawa Prywatnego. Prawo cywilne – część ogólna*, red. Z. Radwański, t. 2, Warszawa 2008, s. 463 i n.; M. Pazdan [w:] *Kodeks cywilny*, t. 1, *Komentarz do art. 1–449*¹⁰, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2008, s. 449 i n.; J. Fabian, *Pełnomocnictwo*, Warszawa 1963.

² M. Smyk, *Pełnomocnictwo...*, s. 73 i n.

Działanie w interesie reprezentowanego jest uważane za cechę paradygmatyczną przedstawicielstwa³, gdyż podstawową funkcją pełnomocnictwa jest rozszerzenie zakresu działania mocodawcy w obrocie prawnym⁴. Działanie za pośrednictwem przedstawicieli jest rzeczą niezbędną w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej na większą skalę. Przedsiębiorca⁵ niejednokrotnie nie mógłby funkcjonować dostatecznie efektywnie, gdyby nie miał możliwości działania za pośrednictwem różnego rodzaju zastępców, którzy w jego imieniu mogą zawierać umowy oraz podejmować inne czynności prawne i faktyczne. W obrocie gospodarczym wśród przedstawicieli⁶ działających na podstawie umocowania udzielonego im przez mocodawcę możemy wyróżnić prokurentów oraz pełnomocników. Prawo do działania w imieniu i ze skutkiem prawnym dla przedsiębiorcy mają przedstawiciele „organizacyjni”, z tym że ich upoważnienie do działania wynika wprost z przepisów prawa, w tym szczególnie z przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz Kodeksu cywilnego (np. wspólnik spółki cywilnej, dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, wspólnik spółki jawnej, członek zarządu spółki akcyjnej)⁷. O ile przedstawiciele „organizacyjni” działają na podstawie uprawnienia wynikającego z odpowiedniego przepisu prawa, a ich działanie jest uważane za działanie samego przedsiębiorcy, o tyle pełnomocnicy

³ B. Gawlik [w:] *System...*, red. W. Czachórski, s. 735.

⁴ S. Rzońca, *Pełnomocnik a posłaniec*, „Krakowskie Studia Prawnicze” 1992/25, s. 62.

⁵ Zgodnie z art. 43¹ k.c.: „Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową”. Zob.: M. Pazdan [w:] *System prawa...*, red. Z. Radwański, s. 536; S. Rudnicki [w:] S. Dmowski, S. Rudnicki, *Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga pierwsza. Część ogólna*, Warszawa 2008, s. 474; J. Strzebińczyk [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, red. E. Gniewek, Warszawa 2008, s. 256.

⁶ Przedstawicielstwo zostało unormowane w przepisach Kodeksu cywilnego. W myśl art. 95 k.c.: „§ 1. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, można dokonać czynności prawnej przez przedstawiciela. § 2. Czynność prawna dokonana przez przedstawiciela w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego”. Zob.: M. Pazdan [w:] *Kodeks...*, red. K. Pietrzykowski, 2015, s. 405; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Prawo cywilne. Część ogólna*, Warszawa 2013, s. 323 i n.; Z. Szczurek, *Prawo cywilne dla studentów administracji*, Warszawa 2012, s. 93 i n.; K. Kopaczyńska-Pieczniak [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, *Część ogólna*, red. A. Kidyba, Warszawa 2009, s. 548 i n.

⁷ J. Szwaja, I. Mika [w:] S. Sołtysiński [i in.], *Kodeks spółek handlowych*, t. 5, *Pozakodeksowe prawo handlowe. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 285.

i prokurenci dla podejmowania czynności w imieniu i ze skutkiem dla mocodawcy muszą posiadać umocowanie.

W obrocie gospodarczym zakres czynności i forma działania pełnomocnika jest niewystarczająca, stąd też w wielu krajach europejskich wykształciła się specyficzna odmiana pełnomocnictwa, czyli prokura. Wśród cech wspólnych pełnomocnictwa i prokury należy wskazać przede wszystkim to, że obie te instytucje opierają się na zaufaniu między reprezentowanym a reprezentującym, jest to więc działanie mające charakter zastępstwa bezpośredniego, a udzielenie umocowania do reprezentacji następuje w drodze czynności prawnej jednostronnej. Natomiast wśród różnic można wymienić to, że pełnomocnictwa może udzielić każdy podmiot posiadający zdolność do czynności prawnych (musi to być zdolność, która jest potrzebna do dokonania danej czynności), a prokury wyłącznie przedsiębiorca wpisany do KRS lub CEIDG, charakteryzujący się pełną zdolnością do czynności prawnych. Ponadto istnieje możliwość ustanowienia pełnomocnictwa substytucyjnego, co nie jest możliwe w przypadku prokury (prokurent może wyłącznie udzielić pełnomocnictwa do dokonania poszczególnej czynności lub dokonywania czynności określonego rodzaju), zakres uprawnień pełnomocnika wynika zaś z oświadczenia woli mocodawcy, a w przypadku prokurenta z przepisów ustawy. Kolejną różnicę stanowi fakt, że pełnomocnictwo co do zasady nie jest jawne dla osób trzecich, a prokura powinna być ujawniona w odpowiednim rejestrze. Odmiennie uregulowane są również kwestie zrzeczenia się prawa do odwołania – w przypadku pełnomocnictwa można zrzec się prawa do jego odwołania, a prokura jest zawsze odwoławca⁸.

Genezy przedstawicielstwa należy poszukiwać już w okresie starożytności. W prawie starożytnego Egiptu i Izraela, państw Mezopotamii, w antycznym prawie greckim i rzymskim istniały uregulowania, które w określonych przypadkach pozwalały na łączenie skutków prawnych dokonanej czynności bezpośrednio w sferze prawnej reprezentowanego⁹.

⁸ K. Osajda [w:] *Kodeks...*, red. K. Osajda, s. 832 i n.

⁹ M. Kurylowicz, *Prawa antyczne. Wykłady z historii najstarszych praw świata*, Lublin 2006, s. 14 i n.

Grzegorz Kamiński – doktor nauk prawnych; prawnik; specjalizuje się w sprawach z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego oraz prawa handlowego; autor wielu publikacji naukowych; w kręgu jego zainteresowań badawczych znajdują się: postępowanie cywilne, prawo upadłościowe i restrukturyzacyjne oraz prawo handlowe.

Publikacja jest próbą uporządkowania kodeksowych uregulowań przepisów o prokurze oraz ukazania różnych aspektów sporów, jakie na tle prokury pojawiają się w piśmiennictwie i judykaturze. Zawiera także propozycje rozwiązań legislacyjnych w odniesieniu do niektórych problematycznych kwestii związanych z tą instytucją.

W opracowaniu przedstawiono zagadnienia dotyczące odpowiedzialności prokurenta, w tym odpowiedzialność deliktową oraz odpowiedzialność za niezłożenie lub nieterminowe złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości mocodawcy.

W związku z wykorzystywaniem instytucji prokury przez przedsiębiorców niezgodnie z jej przeznaczeniem autor dokonał analizy dopuszczalności przypisania prokurentowi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o której mowa w przepisie art. 299 k.s.h. Wyraził przy tym pogląd o konieczności dokonania w tej materii zmian *de lege ferenda*, zauważając, że nawet w obecnym stanie prawnym istnieją dogmatyczne podstawy przypisania prokurentowi takiej odpowiedzialności.

Książka jest przeznaczona dla prawników, doradców restrukturyzacyjnych, sędziów, prokuratorów oraz przedsiębiorców. Będzie też przydatnym źródłem wiedzy dla pracowników naukowych zajmujących się tytułową tematyką.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL